

48048

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 18.08.2026

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Gaziantep'in Nizip ilçesinden bulunan Nizip Çayı ve Nizip Çayı'nın ulaştığı Hancağız Barajı'nda son yıllarda bölgede oluşturulan organize sanayi tesisleri ve bu tesislerin denetimsizlikten kaynaklı çevresel kirlilik yaşandığı iddia edilmektedir. Gaziantep'in Nizip ilçesi ve çevresinde yaşayan vatandaşlarımız açısından Nizip Çayı yalnızca bir akarsu değildir. Nizip Çayı ve Nizip Çayı'nın ulaştığı Hancağız Barajı, tarımsal üretim, çevre, ekosistem ve bölgenin su kaynakları bakımından stratejik öneme sahiptir. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2015 yılında "Samözü Deresi-Nizip Çayı Havzası Atıksu Yönetimi Eylem Planı Hazırlanması" projesi yürütülmüş ve bu proje ile havzadaki kirletici kaynakların belirlenmesi, atık özümleme kapasitesinin ortaya konulması, su kalitesi yönetimine ilişkin mevcut durumun incelenmesi ve havzanın su kaynaklarının kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla tedbirlerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bakanlık 2015 yılı sonunda havzadaki endüstriyel ve evsel atıksulara yönelik bir atıksu yönetim eylem planı hazırlamıştır. Ancak aradan geçen yaklaşık on yılı aşkın süreye rağmen Nizip Çayı ve Hancağız Barajı'nın kirliliği kamuoyunun

gündeminden düşmemiştir. Bölgede su kalitesinde meydana gelen değişim ve oluşan mevcut kirliliğin insan sağlığı, tarım, hayvancılık, çevre ve su kaynakları üzerindeki etkilerinin araştırılması ve kalıcı çözüm için gerekli tedbirlerin bir an evvel alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- 2015 yılında kirlilik kaynaklarının belirlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla bir eylem planı hazırlanmış olmasına rağmen bugün Nizip Çayı ve Hancağız Barajı'nın su kalitesi hangi seviyededir?
- 2- Bakanlığınızın resmi kayıtlarında 2015 yılında tamamlandığı belirtilen Samözü Deresi-Nizip Çayı Havzası Atıksu Yönetimi Eylem Planı'nın uygulanma durumu nedir? Söz konusu eylem planında 2015 yılında tespit edilen başlıca kirletici kaynaklar nelerdir?
- 3- 2015 yılında belirlenen kirletici kaynakların hangileri ortadan kaldırılmıştır? Hangi tedbirler uygulanmıştır? Uygulanan tedbirler sonucunda su kalitesinde ölçülebilir bir iyileşme meydana gelmiş midir? Eğer meydana gelmişse bunun bilimsel ölçüm sonuçları nelerdir?
- 4- Bakanlığınızca 2015 ve 2026 yıllarına ait Nizip Çayı ve Hancağız Barajı'nın karşılaştırmalı su kalite verileri mevcut mudur? Bu veriler mevcut ise kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?
- 5- Nizip Çayı'ndan ağır metal, pestisit, deterjan ve yüzey aktif maddeler, mikrobiyolojik etkenler gibi parametreler bakımından numune alınmıştır? Alınmış ise tespit edilen değerler nelerdir?
- 6- Nizip Çayı'nın kaynağından Hancağız Barajı'na kadar olan güzergâhta kirliliğin en yüksek olduğu noktalar hangileridir? Kirlilik yükünün hangi noktadan veya hangi tesislerden sonra arttığı bilimsel olarak tespit edilmiş midir?
- 7- Nizip Çayı'na doğrudan veya dolaylı olarak atıksu deşarjı yapan kaç adet tesis bulunmaktadır? Bunların kaçısı sanayi kuruluşu, kaçısı gıda işletmesi, kaçısı organize sanayi tesisi ve kaçısı evsel atıksu kaynaklıdır?
- 8- Son beş yılda Nizip Çayı'na kaçak veya mevzuata aykırı atıksu deşarjı yaptığı tespit edilen işletme bulunmaktadır? Bu işletmelere idari yaptırımlar uygulanmış mıdır?
- 9- Nizip Atıksu Arıtma Tesisinde arıtılan evsel ve endüstriyel atıksu miktarları ayrı ayrı ne kadardır? Arıtma tesisinin devreye alınmasından sonra Nizip Çayı'nın su kalitesinde bilimsel olarak ölçülebilir bir iyileşme meydana gelmiş midir?

10- Hancagız Barajı'ndan insan sağlığı veya tarımsal üretim bakımından risk oluşturabilecek bir kirletici birikimi tespit edilmiş midir?

11- Nizip Çayı ve Hancagız Barajı'ndaki su kirliliğinin çevre ve bölge halk sağlığında oluşturabileceği riskler ve denetimler konusunda Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının ortak yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?

